

Studie: Lived experiences within a longstanding coach-athlete relationship.: The case of one paralympic athlete av Santos, F., Camiré, M., & Mac Donald, D. J. (2018).

Denne studien baserer seg på erfaringene til en portugisisk paralympisk utøver, som gjennom to dybdeintervjuer forteller om oppfølgingen fra sin trener, og relasjonen mellom disse to over årenes løp. Det kommer frem at trener-utøverrelasjonen har betydd svært mye for utøver fra han ble rekruttert inn i paraiddretten som femtenåring, gjennom flere store mesterskap, og til slutt hans siste PL. Vedkommende deltok i hoppøvelser som inkluderer utøvere med begrenset intellektuell funksjon og tilpasset adferd diagnostisert før 18 år.

Utøveren beskriver i intervjuene hvordan han som fireåring fikk akutt hjernehinnebetennelse som førte til lese- og skrivevansker, og utfordringer med tale, gange og minne (noen av vanskelighetene dempet seg over tid). Klimaet på skolen var ikke støttende og utøveren uttrykker at introduksjonen til idrett som syvåring, var en livsendrende opplevelse. Idretten ble et trygt og fordomsfritt miljø som han gledet seg over å være i - et fristed. Frem til åttende klasse hadde han tilgang til ekstraundervisning på skolen, men dette tilbudet mistet han i åttende klasse, og han valgte derfor å slutte på skolen, begynne å jobbe og fortsette med idretten. Som femtenåring møtte han treneren sin, som hadde observert han på en konkurranse, og som umiddelbart så potensialet i han. Treneren spurte da om han kunne gjennomføre noen undersøkelser for å se om han kunne bli inkludert i en «mental disability category»/klasse for nedsatt kognisjon. Utøveren forteller at han likte dette svært dårlig, og at han ikke likte begrepet «mental disability», og dermed avslo tilbudet på stedet. Treneren inviterte han likevel med for å se på en paraiddrettskonkurranse og utøveren bestemte seg da for at dette ville han være med på. Utøveren beskriver treneren som en positiv rollemodell gjennom ungdomsårene, som hjalp han til å bli en suksessrik utøver og person. Særlig beskriver han trenerens ubetingede støtte og veiledning både i idretten og i livet ellers, f.eks. knyttet til å belyse viktigheten av det å ta en utdanning, noe utøveren etter hvert fikk etter sitt første PL i Sydney.

I voksen alder møtte utøveren på flere utfordringer, blant annet flere dødsfall i nærmeste familie og offentliggjøring av seksuell legning. I intervjuene beskriver utøveren den avgjørende rollen treneren hans hadde i denne perioden – selv om idretten sto i bakgrunnen. I disse periodene mener utøver at treneren hjalp han mentalt gjennom å fokusere på robusthet, innsats, kommunikasjon og målsetting – en «never quit» mentalitet slik det beskrives i artikkelen. I tillegg ble det å ha det gøy og bra sammen, som trener og utøver, vektlagt i stor grad av trener – noe som også ble høyt verdsatt av utøver. Dette ble særlig klart for utøveren da han skulle delta i sitt siste PL uten sin trener, da han ikke kunne

reise sammen med han. Men trenerens evne til å kommunisere jevnt, og koble seg på utøvers potensial og styrker på en slik måte at utøveren fikk stor tro på seg selv, ga utøveren en følelse av at treneren var med likevel.

Artikkelen beskriver avslutningsvis hvordan utøveren ser tilbake på sin karriere og hans ønske om å selv bidra til ungdom i idretten. Utøveren har blant annet startet et idrettsakademi hvor han selv ønsker å jobbe som trener. Artikkelen har også en diskusjon rundt hvordan denne historien underbygger forskningen som er gjort på trener-utøverrelasjonen.